

Резолюція конференції
«ПІДЛІТКИ В УКРАЇНІ: ПРАВА, ПОТРЕБИ ТА
ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО КОМЕНТАРЯ № 20
У ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ»

12 квітня 2018 р.

Загальна інформація

6 грудня 2016 р. Комітетом ООН з прав дитини було затверджено Зауваження загального порядку № 20 (ЗЗП № 20) про реалізацію прав дитини в підлітковому віці. Зауваження стосується Конвенції ООН про права дитини (до 18 років), але сфокусовано саме на дітях підліткового віку (другого десятиріччя життя), зважаючи на те, що *це етап життя, який характеризується зростаючими можливостями, здібностями, прагненнями, енергією і творчістю, але й значною уразливістю.*

Метою науково-практичної конференції *«Підлітки в Україні: права, потреби та впровадження Загального коментаря № 20 у державній політиці»*, що проводилась 12 квітня 2018 р. Міністерством соціальної політики України спільно з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка», було визначити кроки, орієнтовані на вдосконалення державної політики щодо забезпечення прав та інтересів дітей підліткового віку в Україні, визначити перешкоди і шляхи покращення діяльності у відповідності до Зауваження загального порядку № 20.

У роботі конференції взяли участь представники державних органів виконавчої влади, неурядових організацій, підлітки, надавачі послуг для підлітків, науковці. Учасники одностайно наголошували на актуальності для України широкого обговорення ключових положень Зауваження загального порядку № 20 та інформування всіх зацікавлених сторін як на національному, так і на регіональному й місцевому рівнях про зміст документа, сучасні підходи щодо реалізації прав дитини в підлітковому віці, особливості розвитку та дорослішання хлопців і дівчат в умовах сучасних глобальних та національних викликів.

Враховуючи зазначене вище, учасники Конференції підтримують наступну **резолюцію:**

1. Необхідно ознайомити із Зауваженнями загального порядку № 20 широке коло працівників органів влади, діяльність яких стосується дітей (Мінсоцполітики, МОЗ, Мінмолодьспорту, МОН, МВС) та взяти їх (Зауваження) до уваги при

підготовці цього річної Державної доповіді про становище дітей в Україні. В Доповіді повинно знайти відображення становище не просто дітей як групи осіб від 0 до 18 років, а й окремо – дітей другого десятиріччя життя (з 10 до 18 років).

2. Необхідно посилити міжсекторальну взаємодію з метою усунення структурних соціально-економічних чинників, що призводять або можуть призводити до порушення прав дітей підліткового віку, та забезпечення скоординованого підходу всіх державних міністерств і відомств. Така координація може бути здійснена на основі відповідальної участі членів Міжвідомчої комісії з питань охорони дитинства при Міністерстві соціальної політики України та пришвидшення створення при ній підкомісії по роботі з дітьми підліткового віку (з 10 років до досягнення 18-річного віку). Така підкомісія має бути посилена в тому числі залученням до своєї роботи безпосередньо самих підлітків.
3. Зважаючи на створення робочої групи при МОЗ України в рамках проекту «Сприяння інтеграції послуг, орієнтованих на підлітків, в систему первинної медико-санітарної допомоги в рамках поточної реформи системи охорони здоров'я в Україні» необхідно забезпечити ефективний зв'язок між різними існуючими робочими групами з метою координації зусиль та обміну напрацюваннями в сфері важливої роботи щодо забезпечення реалізації прав дітей другого десятиріччя життя.
4. Популяризувати наявні інформаційні джерела та ресурси, як доказову базу щодо становища, проблем та викликів державної соціальної політики в Україні по відношенню до дітей підліткового віку.
5. Вивчити питання щодо можливості змінити формат статистичної звітності Держкомстату та відомчих форм звітності з метою виокремлення даних по окремим віковим групам (10-13, 14-15, 16-17-річних) дітей другого десятиріччя життя, в тому числі серед хлопців та дівчат.
6. Для підготовки Державної доповіді щодо виконання Конвенції ООН з прав дитини залучити представників громадських організацій, чия діяльність спрямована на дітей підліткового віку, а також забезпечити можливість участі в обговоренні для представників молодіжних рад та інших дорадчих органів.
7. Рекомендувати Міністерству соціальної політики України для підготовки Державної доповіді щодо виконання Конвенції ООН з прав дитини створити тематичні робочі групи, в тому числі за участю дітей підліткового віку, та

включити дані про дітей підліткового віку до Державної доповіді, відповідно до ЗЗП №20.

8. Потрібно посилити співпрацю із батьківськими організаціями, які на сьогодні дуже мало залучені до взаємодії із органами державної влади та майже не впливають на розвиток державної політики щодо покращення становища дітей.
9. Для подальшої роботи із посилення підліткового компоненту у державній політиці необхідно спиратися на наявну науково-методичну базу (дані соціологічних, біоповедінкових досліджень дітей та підлітків, таких як HBSC – міжнародний проект «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді», ESPAD – загальноєвропейський дослідницький проект «Європейське опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та наркотичних речовин», SCORE та інші), а також проводити таргетовані та актуальні для поточної ситуації в Україні дослідження щодо дітей підліткового віку.
10. Органам влади та іншим зацікавленим сторонам більш ініціативно використовувати можливості залучення дітей підліткового віку для обговорення рішень, участі в дорадчих органах, внесення пропозицій, оцінки політики. Використовувати для цього можливості таких інструментів, як U-Report, експрес-опитування, проведення форумів, створення он-лайн платформ.
11. З метою ознайомлення спеціалістів вертикалі влади, широкого кола фахівців, батьків та самих підлітків із змістом ЗЗП №20 необхідні активні адвокаційні заходи та проведення навчання, в тому числі в об'єднаних територіальних громадах.

Рекомендації учасників конференції стосуються різних сфер суспільного життя та окреслюють коло завдань, вирішення яких сприятиме вдосконаленню державної політики щодо забезпечення прав та інтересів дітей підліткового віку в Україні. Нагальними кроками задля забезпечення імплементації ЗЗП №20 у державну політику є такі:

- Здійснити аналіз нормативно-правового поля щодо відповідності ЗЗП №20 (*Мінюст, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорт, МОЗ, МОН*);
- Імплементація вимог ЗЗП №20 до діючих державних та відомчих програм та планів дій, а також врахування відповідних підходів при розробці нових (*Мінюст, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорт, МОЗ, МОН*);
- Розробка та прийняття національної Стратегії здоров'я підлітків (в тому числі, сексуального та репродуктивного здоров'я). (*МОЗ, МОН, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорт*);

- Більш активне залучення громадських організацій до роботи з підлітками, посилення фінансування молодіжних та батьківських ГО, залучення підлітків до механізмів участі на локальному та національному рівні (у т.ч. шкільне самоврядування, консультативно-дорадчі органи). (*Мінсоцполітики, Мінмолодьспорт, МОН*).